

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

mardi

dinsdag

03-05-2005

03-05-2005

Matin

Voormiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

- Interpellation de M. Pieter De Crem à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les deux prisonniers belges de Guantanamo" (n° 588) 1
- Orateurs:* **Pieter De Crem**, président du groupe CD&V, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice
- Motions* 7
- Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les assistants paroissiaux" (n° 6649) 7
- Orateurs:* **Tony Van Parys**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice
- Question de Mme Hilde Claes à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'arbitrage" (n° 6710) 8
- Orateurs:* **Hilde Claes**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice
- Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la directive du Collège des procureurs généraux relative aux sanctions administratives communales" (n° 6744) 10
- Orateurs:* **Tony Van Parys**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice
- Question de M. Luc Goutry à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la controverse sur le Registre central des déclarations de volonté relatives à la désignation d'un administrateur provisoire" (n° 6721) 12
- Orateurs:* **Luc Goutry**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice
- Question de Mme Annick Saudoyer à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les peines encourues par les automobilistes responsables d'accidents qui occasionnent la mort ou qui handicapent à vie" (n° 6756) 14
- Orateurs:* **Annick Saudoyer**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice
- Question de Mme Muriel Gerken à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le matériel nucléaire produit en Belgique et exporté vers l'Iran" (n° 6763) 16
- Orateurs:* **Muriel Gerken**, **Laurette Onkelinx**, vice-première ministre et ministre de la Justice, **Tony Van Parys**

INHOUD

- Interpellatie van de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de twee Belgische Guantanamo-gevangenen" (nr. 588) 1
- Sprekers:* **Pieter De Crem**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie
- Moties* 7
- Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de parochieassistenten" (nr. 6649) 7
- Sprekers:* **Tony Van Parys**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie
- Vraag van mevrouw Hilde Claes aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de arbitrage" (nr. 6710) 8
- Sprekers:* **Hilde Claes**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie
- Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de richtlijn van het College van procureurs-generaal over de gemeentelijke administratieve sancties" (nr. 6744) 10
- Sprekers:* **Tony Van Parys**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie
- Vraag van de heer Luc Goutry aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de controverse inzake het Centraal register van wilsverklaringen houdende aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder" (nr. 6721) 12
- Sprekers:* **Luc Goutry**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie
- Vraag van mevrouw Annick Saudoyer aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de straffen voor automobilisten die ongevallen veroorzaken met de dood of levenslange letsels tot gevolg" (nr. 6756) 14
- Sprekers:* **Annick Saudoyer**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie
- Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de uitvoer van Belgisch nucleair materiaal naar Iran" (nr. 6763) 16
- Sprekers:* **Muriel Gerken**, **Laurette Onkelinx**, vice-eerste minister en minister van Justitie, **Tony Van Parys**

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

du

van

MARDI 3 MAI 2005

DINSDAG 3 MEI 2005

Matin

Voormiddag

De vergadering wordt geopend om 10.35 uur door de heer Alfons Borginon, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.35 heures par M. Alfons Borginon, président.

01 Interpellatie van de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de twee Belgische Guantanamo-gevangenen" (nr. 588)

01 Interpellation de M. Pieter De Crem à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les deux prisonniers belges de Guantanamo" (n° 588)

01.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik heb een interpellatie over de Belgische Guantanamo-gevangenen.

De Belgische regering is een hele tijd bezig geweest met dit dossier. Er werden in 2001 twee Belgen gearresteerd in Pakistan en Afghanistan. Zij hadden de dubbele nationaliteit, namelijk de Belgisch-Turkse en de Belgisch-Marokkaanse. Zij werden overgebracht naar de Amerikaanse basis op Guantanamo in Cuba.

Verschillende collega's hebben daarover ondertussen vragen gesteld aan de minister van Buitenlandse Zaken en aan u, de minister van Justitie. Uit de verstrekte antwoorden kunnen wij afleiden dat er heel wat diplomatieke energie is gegaan naar deze twee gevangenen.

Wij hebben daaromtrent een inventaris gemaakt. Ik heb gezien dat er vier missies zijn geweest naar Guantanamo, in februari en in april 2002, in december 2003 en in april 2004. Een Amerikaanse delegatie werd in Brussel ontvangen in 2004. Een Belgische delegatie is naar de Verenigde Staten gegaan in april 2004. Via een verbindingsofficier bij onze ambassade in Washington staat het federale parket in voortdurend contact met de Amerikaanse autoriteiten. Er zijn verscheidene gesprekken geweest met de Amerikaanse ambassadeurs in België.

Op 9 februari is er een onderhoud geweest tussen minister van Buitenlandse Zaken De Gucht en mevrouw Condoleeza Rice. Op 21 februari is er een onderhoud geweest tussen de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken enerzijds en president Bush en staatssecretaris Rice anderzijds. Volgens de pers zou president Bush daar verklaard hebben: "You can have them." Eerst was er "We've got him." en nu was er "You can have them."

Dit dossier kan vanuit verschillende oogpunten worden bekeken. Er is het diplomatieke standpunt en de Belgische regering doet er altijd alles aan om Belgen in het buitenland, die geconfronteerd worden met juridische problemen, met problemen van gevangenschap, bij te

01.01 Pieter De Crem (CD&V): A la suite du 11 septembre 2001, deux Belges avaient été arrêtés au Pakistan et en Afghanistan. De nationalité belgo-turque et belgo-marocaine, ils ont été transférés sur la base américaine de Guantanamo, à Cuba. Une activité diplomatique intense a été déployée entre-temps. En février et en avril 2002, en décembre 2003 et avril 2004, des missions se sont rendues à Guantanamo. Une délégation américaine a été reçue en 2004 à Bruxelles et, en avril 2004, une délégation belge s'est rendue aux Etats-Unis. Le parquet fédéral est en contact permanent avec les Américains par l'entremise d'un officier de liaison de l'ambassade belge à Washington. Des discussions ont également été menées avec l'ambassadeur américain en Belgique. Le ministre De Gucht et Mme Rice ont eu un entretien le 9 février 2005. Le 21 février 2004, au cours d'un entretien avec le premier ministre, le ministre des Affaires étrangères et Mme Rice, le président Bush aurait déclaré: "You can have them".

D'un point de vue diplomatique, le gouvernement belge met tout en oeuvre pour aider les ressortissants belges confrontés à des

staan. Bijstand van Belgen in buitenlandse gevangenen valt onder de normale bevoegdheden van de ministeries van Buitenlandse Zaken en Justitie.

Het is interessant dat wij het punt nog eens kunnen bespreken, want het is een beetje uit de actualiteit verdwenen. Wij willen ons ervan vergewissen dat de behandeling van de zaak en de verschijning voor de rechtbank op een billijke wijze gebeurt in overeenstemming met de lokale normen en procedures. Die normen en procedures kunnen zeer eigenaardig zijn, maar dat geheel terzijde.

Er kan ook over worden gewaakt dat de opsluiting verloopt in menswaardige omstandigheden en dat de gevangenen zeker niet slechter zouden worden behandeld dan de inwoners van de staat waar een eventuele gevangenschap en een daaropvolgende veroordeling tot stand zou komen, dat men inlichtingen neemt over de toestand van de gevangene bij de lokale autoriteiten, dat men erop aandringt dat de zaak binnen een redelijke termijn wordt behandeld, dat bezoeken kunnen worden gebracht en dat de stand van het dossier op de voet kan worden gevolgd.

Gezien de zeer omstreden en uitzonderlijke situatie waarin de twee gevangenen zich bevonden, is het van belang te weten hoe de Belgische regering de zaak heeft aangepakt bij de onderhandelingen met de Amerikaanse autoriteiten. De minister van Buitenlandse Zaken, de heer De Gucht, heeft ooit verklaard, op grond van de door de FOD Justitie en het federaal parket meegeleverde elementen in een memorandum aan de Amerikaanse autoriteiten bezorgd, dat men de overbrenging van de betrokkenen naar België zou moeten faciliteren. Dat is een heel eigenaardig taalgebruik.

Vandaar mijn eerste reeks vragen. Op welke juridische basis werden de Belgen overgedragen aan het Belgische gerecht? Bestaat er een akkoord terzake tussen de VS en België? Welke departementen waren betrokken bij de totstandkoming daarvan? Wat is de inhoud van het akkoord? Uit welke elementen bestaat het memorandum dat aan de Amerikaanse autoriteiten werd bezorgd?

Vanuit het juridische standpunt is de context van de twee Belgen vandaag bekend. De strijd tegen het internationaal terrorisme na de aanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten heeft de krijtlijnen daarvoor uitgezet. De twee werden in Afghanistan en Pakistan gearresteerd. Geleidelijk aan werd het duidelijk over wie het ging. Beiden zouden - dat zou nu ook bevestigd zijn - banden hebben met Al Qaeda. Een van hen zou zichzelf in Cuba als een soort van pentito hebben ontpopt en daardoor de Limburgse cel van de Groupe Islamique Combattant Marocain hebben helpen opruimen. Ze waren dus ondertussen bekenden voor het Belgische gerecht. De PS heeft zich altijd verzet tegen een wet op de pentiti, maar soms kan een pentito toch nuttig werk verrichten.

Eenmaal in België werden zij ter beschikking gesteld van het federale parket. Er werd een dossier geopend en een onderzoeksrechter aangesteld. Zij werden in verdenking gesteld op beschuldiging van het lidmaatschap van een criminele organisatie.

Ik heb de volgende vragen. Ten eerste, beschikt het Belgische gerecht over voldoende informatie om een onderzoek te starten naar

problèmes juridiques ou incarcérés à l'étranger. Il s'agit d'une compétence ordinaire des ministres des Affaires étrangères et de la Justice. Il est ainsi vérifié si le traitement du dossier et la comparution devant le tribunal sont équitables et conformes aux procédures locales ou si les conditions de la détention sont conformes à la dignité humaine et si les détenus ne sont pas plus mal traités que les résidents de l'Etat qui a, le cas échéant, prononcé une peine d'emprisonnement et une exécution de la peine. En outre, des visites doivent pouvoir être rendues, il doit être possible de s'enquérir de la situation du détenu auprès des autorités locales et de demander que l'affaire soit traitée dans des délais raisonnables.

Dans un mémorandum, le ministre De Gucht a déclaré un jour qu'il faudrait "faciliter" le transfert des intéressés en Belgique. Sur quel fondement légal s'est-on basé pour déférer les Belges concernés devant la justice belge? Ce transfert a-t-il été l'objet d'un accord entre les Etats-Unis et notre pays? Quels départements y ont été associés? Quelle est la teneur de cet accord? De quels éléments est constitué ce mémorandum?

Graduellement, il est apparu clairement que ces deux Belges entretiennent des liens avec Al Qaeda. L'un d'eux se serait repenti à Cuba et aurait permis de neutraliser la cellule limbourgeoise du Groupe Islamique Combattant Marocain. En Belgique, ce duo a été mis à la disposition du parquet fédéral.

Il a été procédé à la désignation d'un juge d'instruction qui les a suspectés d'appartenir à une organisation criminelle. La justice belge dispose-t-elle d'informations suffisantes pour commencer à instruire les plaintes américaines dont ils font l'objet?

de Amerikaanse aanklachten tegen deze Belgen met dubbele nationaliteit?

Ten tweede, werd er door het Belgische gerecht vroeger al een onderzoek gestart naar de activiteiten van deze Belgen? Werden er aanklachten geformuleerd?

Ten derde, werd in verband hiermee vanuit België samengewerkt met de Amerikaanse justitie en de veiligheidsdiensten? Ik meen dat deze case interessant is om de werking van het gerecht inzake de strijd tegen het internationaal terrorisme te evalueren. Vermits de nieuwe Belgische terrorismewetgeving in deze zaak niet toegepast kan worden, is de vraag welke gevolgen het overdragen van betrokkenen heeft voor de strijd tegen het internationaal terrorisme op het Belgische grondgebied.

In de marge daarvan heb ik twee zijdelingse opmerkingen. Ten eerste, mevrouw Lizin is, in het kader van haar lidmaatschap van de OVSE, voorzitter of drijvende kracht, met de verve, kennis en inzet die haar kenmerken, van de Guantanamo-cel binnen de OVSE. Ik vrees dat haar opdracht nu een beetje zonder voorwerp zal worden.

Ten tweede, de nationaliteitswetgeving laat de overheid toe om onder bepaalde omstandigheden de nationaliteit af te nemen. Ik zou graag van u vernemen of u van plan bent dit te doen.

01.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer De Crem, u weet alles al: wat kan ik meer zeggen?

01.03 **Pieter De Crem** (CD&V): Vous me faites trop d'honneur à cette heure-ci.

01.04 Minister **Laurette Onkelinx**: Ik zal uw vragen één voor één beantwoorden.

Ten eerste: op welke juridische basis werden de twee Belgen toevertrouwd aan de Belgische Justitie? In tegenstelling tot wat in de pers is verschenen, wil ik bevestigen dat de twee Belgische onderdanen in Guantanamo niet het onderwerp waren van een uitleveringsprocedure. De Amerikaanse overheid besloot hen na intensieve contacten met de Belgische overheid – meer bepaald Buitenlandse Zaken, de Staatsveiligheid en de federale politie – vrij te laten en toe te vertrouwen aan de Belgische autoriteiten.

Toen het federaal parket op de hoogte werd gebracht van deze beslissing besloot ze het dossier te federaliseren en in maart 2003 een gerechtelijk onderzoek te openen naar deze twee personen. Van zodra ze in België aankwamen werden ze gedurende 24 uur van hun vrijheid beroofd, zodat ze konden worden gehoord door een onderzoeksrechter die een aanhoudingsmandaat afleverde en tot een vrijlating onder voorwaarden besliste.

In antwoord op uw tweede vraag: de Verenigde Staten hadden diplomatieke contacten met alle landen waarvan in Guantanamo onderdanen zaten. Deze contacten hadden tot doel de beslissing van de Amerikaanse autoriteiten te vergemakkelijken om de betrokkenen niet te vervolgen voor de Amerikaanse militaire commissies, maar hen toe te vertrouwen aan de autoriteiten van hun land van

Nos autorités judiciaires avaient-elles déjà enquêté auparavant sur leurs activités? Des plaintes avaient-elles déjà été déposées à leur encontre? La Belgique avait-elle alors collaboré avec la justice et les services de sécurité américains? Quelles répercussions ce transfert aura-t-il sur la lutte contre le terrorisme international menée sur le territoire belge? Mme Lizin est présidente de la cellule Guantanamo de l'OSCE. Je crains que sa mission ne soit bientôt sans objet. Le ministre envisage-t-il de déchoir ces deux Belges de leur nationalité?

01.04 **Laurette Onkelinx**, ministre: Contrairement à ce qu'a affirmé la presse, les deux ressortissants belges n'ont pas été extradés mais transférés. Après de nombreux contacts avec le gouvernement belge, les autorités américaines ont libéré les deux ressortissants et les ont confiés aux autorités belges. Le parquet fédéral a décidé d'ouvrir une instruction. A leur arrivée en Belgique, ils ont été détenus pendant 24 heures pour être entendus par un juge d'instruction. Ce dernier a délivré un mandat d'arrêt et a décidé de leur accorder la liberté conditionnelle.

Les Etats-Unis entretenaient des contacts diplomatiques avec tous les pays dont des ressortissants se trouvaient à Guantanamo. Ces contacts avaient pour but de faciliter le transfert des intéressés aux autorités de leur pays d'origine

oorsprong.

Dezelfde procedure werd gevolgd inzake de twee Belgische gedetineerden. Onder leiding van de minister van Buitenlandse Zaken en met de actieve medewerking van de Belgische diplomatieke vertegenwoordigers in Washington hebben met name mijn diensten deelgenomen aan deze contacten. Dit leidde tot het uitwisselen van verbale nota's tussen de FOD Buitenlandse Zaken en het State Department, waarin de referentietermen stonden voor de vrijlating van de twee Belgische gedetineerden. Het welslagen van deze diplomatieke handelingen werd uiteraard makkelijker gemaakt door de goede samenwerking tussen België en de Verenigde Staten op het vlak van de strijd tegen het terrorisme en met name wegens de wetgevende en organisatorische maatregelen die op dit gebied door de Belgische regering werden genomen.

Vragen drie en vier. Het federale parket beschikte over bepaalde elementen die het mogelijk maakten een onderzoeksrechter te vorderen wegens de beschuldiging van bendevorming. Deze onderzoeksrechter heeft de betrokkenen dan ook hiervoor in beschuldiging gesteld en vrijgelaten onder voorwaarden. Er werd voorheen geen enkele aanklacht tegen hen geformuleerd. Er moet worden opgemerkt dat België op het moment dat het op de hoogte werd gebracht van het feit dat er twee van zijn onderdanen in Guantanamo vastzaten, een informatieonderzoek opende op het parket van Brussel om een gerechtelijk onderzoek te openen indien de twee zouden worden overgedragen.

Ten vijfde, van Amerikaanse zijde maakten de inlichtingendiensten deel uit van de autoriteiten die betrokken waren bij het bepalen van het statuut van de gedetineerden in Guantanamo en bij de discussies over een eventuele vrijlating. In dat opzicht waren er contacten met België. Er moet worden genoteerd dat het Amerikaanse departement van Justitie nooit deelnam aan de discussies, gezien het extraterritoriaal statuut van de basis van Guantanamo en het niet toepassen van de Amerikaanse wetten.

Ten slotte, het feit dat de Amerikaanse overheid besliste om de twee Belgische gedetineerden in Guantanamo aan België toe te vertrouwen, toont duidelijk aan dat ze overtuigd zijn van het engagement van ons land in de strijd tegen het terrorisme en dat ze vertrouwen hebben in ons vermogen om hiertoe de beleidsdaden en de middelen in te zetten.

au lieu de les poursuivre devant des commissions militaires américaines. En ce qui concerne nos deux ressortissants, mon administration a participé aux négociations. Elles se sont déroulées sous la direction du ministre des Affaires étrangères et en collaboration avec les diplomates belges présents à Washington.

Des notes ont été échangées entre notre ministère des Affaires étrangères et le Département d'Etat américain. Ces notes comportaient les formalités à remplir pour la libération des deux Belges. La réussite des contacts diplomatiques que nous avons eus avec les autorités américaines a été favorisée par la bonne collaboration entre notre pays et les Etats-Unis dans la lutte contre le terrorisme.

Le parquet fédéral a requis un juge d'instruction en vue de la mise en accusation des deux intéressés du chef d'association de malfaiteurs. Après les avoir mis en accusation, le juge a décidé de prendre à leur égard une mesure de libération conditionnelle. Le parquet de Bruxelles avait déjà entamé à leur sujet une information qui devait déboucher, après leur transfert, sur une instruction.

Les services de renseignements américains ont été associés à la qualification du statut des détenus de Guantanamo et aux débats sur leur libération éventuelle. Le ministère américain de la Justice n'a pas été associé aux discussions parce que Guantanamo ne relève pas des lois américaines en raison de son statut extraterritorial.

Le transfert des détenus belges vers notre pays démontre clairement que les Etats-Unis sont convaincus de l'engagement de notre pays dans la lutte contre le terrorisme.

Concernant votre dernière remarque, comme je l'ai déjà dit lors des questions orales en séance plénière, j'ajouterai que j'ai discuté à plusieurs reprises avec les procureurs généraux sur la possibilité existant dans notre dispositif législatif de retirer la nationalité à certains condamnés pour des faits criminels graves, notamment des faits de terrorisme. Plusieurs dossiers sont actuellement en cours.

Nous pourrions avoir, à court terme, des exemples clairs de la volonté du pouvoir judiciaire d'appliquer la loi en matière de perte de nationalité dans des dossiers où les personnes sont condamnées pour des faits de terrorisme. Si c'était le cas ici – mais permettez-moi de vous dire que le pouvoir judiciaire doit d'abord se prononcer sur la culpabilité ou pas -, il se pourrait bien, comme on commence à le faire dans notre pays, que des demandes de perte de nationalité suivent la condamnation par le pouvoir judiciaire sur la base de faits de terrorisme.

Voilà ce que je peux dire en l'état. Pour le moment, conformément à nos lois, ces deux personnes sont présumées innocentes. Ce sera au pouvoir judiciaire et pas à nous qu'il appartiendra de décréter si elles sont ou non coupables.

01.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar antwoord. Ik heb nog een aantal opmerkingen en bijkomende vragen. Ik denk dat de herstelde contacten met de Amerikaanse overheden tot stand zijn gekomen doordat de regering zich algemeen heeft geëngageerd in de strijd tegen het internationaal terrorisme. Wij hebben de opties die de Amerikanen en de bondgenoten van de NAVO hebben uitgestippeld onderschreven. Wij zijn daardoor opnieuw een beetje on speaking terms.

Wat dit geval echter betreft, zou ik u toch nog willen vragen of er een specifiek engagement is genomen door de Belgische overheid dat zou kunnen leiden tot een veroordeling? Natuurlijk is er altijd een presumed innocent, het vermoeden van onschuld. Ik denk echter dat deze commissie het recht heeft te weten of de Belgische regering zich terzake heeft geëngageerd en of er terzake een geschreven overeenkomst bestaat. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. Ik kan mij niet inbeelden dat de Belgische overheid op dat internationale spoor dat de Amerikanen mee hebben uitgetekend met een perron links en een perron rechts op regelmatige tijdstippen geen check en balance moet doen.

Mijn concrete vraag is dan ook welke specifieke zaken werden overeengekomen met de Amerikaanse overheden. In welke mate bestaat daarover een schriftelijke overeenkomst? In welke mate worden wij op regelmatige tijdstippen verondersteld te rapporteren?

01.06 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur De Crem, nous avons expliqué très précisément aux autorités américaines les dispositifs généraux ainsi que les dispositifs de lutte anti-terrorisme qui existent dans notre pays pour assurer l'ordre et la sécurité.

Pour le reste, il n'est pas question de donner quelque garantie que ce soit quant aux décisions qui peuvent être prises au niveau du pouvoir judiciaire qui, je le rappelle, est indépendant. Il est donc exclu que les autorités politiques et diplomatiques belges donnent la moindre

Ik heb met de procureurs-generaal verscheidene malen de mogelijkheid besproken om bepaalde mensen die voor ernstige criminele feiten zijn veroordeeld de nationaliteit te ontnemen. Zo zou de rechterlijke macht op korte termijn duidelijke voorbeelden kunnen stellen die aantonen dat het haar menens is met de toepassing van de wet inzake het verlies van de nationaliteit naar aanleiding van veroordelingen wegens terroristische feiten.

Momenteel worden beide personen geacht onschuldig te zijn. Het komt de rechterlijke macht toe uit te maken of zij al dan niet schuldig zijn. Het is niet aan ons om dat te doen.

01.05 Pieter De Crem (CD&V): Outre l'engagement général pris par notre pays de lutter contre le terrorisme, les autorités belges ont, dans ce cas précis, pris un engagement plus spécifique qui fait l'objet d'un accord écrit. Quel en est le contenu? Est-il fait régulièrement rapport aux Américains?

01.06 Minister Laurette Onkelinx: We hebben de Amerikaanse overheid een overzicht gegeven van de veiligheidsmaatregelen in het algemeen en van de stappen die ons land heeft gezet om terroristische activiteiten te bestrijden. Bovendien kunnen we

garantie sur l'issue des instructions en cours.

geen enkele garantie geven inzake de beslissingen die de rechterlijke macht zal nemen.

01.07 Pieter De Crem (CD&V): Ja, maar ik denk dat ik dat moet tegenspreken. Die twee Belgen met dubbele nationaliteit hebben het voorwerp uitgemaakt van een military review en uit die military review is gekomen dat ze in de hoedanigheid waren om vastgehouden te worden. Ze waren dus qualified to be held. Het is onder deze omstandigheden dat ze overgeleverd zijn aan de Belgische autoriteiten.

01.07 Pieter De Crem (CD&V): Je crains de devoir contredire la ministre. Les Américains ont procédé à un "military review" et ont conclu que les deux intéressés étaient "qualified to be held". Ils ont également été extradés en tant que tels. Une convention écrite a été rédigée, dans laquelle les Américains ont reçu l'assurance qu'une procédure judiciaire sera engagée et qu'une condamnation pour terrorisme suivra. Il est dommage que nous ne puissions en prendre connaissance au sein de la commission.

De Belgische autoriteiten hebben een engagement genomen, een specifiek engagement. Men voelde wellicht een beetje de klok hangen. Het algemeen engagement hebben we natuurlijk met onze antiterrorismewet en het inschrijven in de opties die genomen zijn door de verschillende internationale bijeenkomsten, vooral binnen de NAVO, en dan bilateraal in een aantal gesprekken met België. Er is dus een geschreven overeenkomst met de Amerikanen. Dat is een geschreven overeenkomst waarin een spoor is uitgetekend. Dat spoor zit vol engagementen van de Belgische regering, bevat een checklist en geeft hen de verzekering dat wat uit de military review is gebleken eigenlijk zal leiden tot een rechtsgang met een engagement tot veroordeling wanneer dit zich zou voordoen.

Ik denk dat het dossier hier niet in al zijn finesses naar voor wordt gebracht. Ik denk dat we duidelijkheid moeten hebben in dit geval. Ik geef toe, zij zijn niet uitgeleverd, zij zijn overgedragen. Dat is een gigantisch verschil. Dat overdragen is geen uitzonderingsmaatregel voor België, het is het geval voor veel gevangenen die in Guantanamo werden vastgehouden en die aan verschillende Europese lidstaten zijn overgedragen. Die overdraging is alleen tot stand kunnen komen na een engagement dat de Belgische regering heeft genomen. In dat engagement, dat geschreven is, staan de voorwaarden onder welke ze konden komen en heeft de Belgische regering zich geëngageerd om een normale rechtsgang te volgen die eigenlijk leidt tot een veroordeling wegens terrorisme. Dat is wat er gebeurd is.

Eigenlijk wordt hier... Verder is de verzekering gegeven – belangrijk, het was niet zomaar een eenzijdig engagement – door de Belgische autoriteiten, op verschillende niveaus vertegenwoordigd, door het ministerie van Justitie, door het ministerie van Buitenlandse Zaken, door de persoonlijke contacten van u zelf, door de contacten die ons diplomatiek korps heeft gelegd, door de contacten die de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken op hoog niveau hebben gehad, dat dit een package deal was. Er was dus een totaalovereenkomst over wat er met deze Belgen met dubbele nationaliteit ging gebeuren.

Ik vind het dus jammer dat we dit niet in de commissie kunnen vernemen. Ik neem akte van wat de minister heeft gezegd met betrekking tot het verlies van nationaliteit. Ik laat dat natuurlijk over aan de bevoegde diensten nadat het dossier tegen deze Belgen met dubbele nationaliteit is afgehandeld.

Voorzitter, ik ga een motie van aanbeveling indienen waarbij ik de minister en dus de regering vraag dat ze duidelijkheid over de rechtsgang verschafft met betrekking tot de Guantanamo-gevangenen

die aan België zijn overhandigd en duidelijkheid brengt over de specifieke modaliteiten met betrekking tot de engagementen die de regering is aangegaan ten opzichte van de Verenigde Staten.

Moties
Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Pieter De Crem en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Pieter De Crem

en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Justitie,

beveelt de regering aan

- duidelijkheid over de rechtsgang te verschaffen;
- duidelijkheid te brengen over de specifieke modaliteiten met betrekking tot de engagementen die door de regering aangegaan zijn ten opzichte van de Verenigde Staten."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Pieter De Crem et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de M. Pieter De Crem

et la réponse de la vice-première ministre et ministre de la Justice,

recommande au gouvernement

- d'apporter toutes les précisions nécessaires concernant la procédure judiciaire;
- de préciser les modalités spécifiques des engagements pris par le gouvernement à l'égard des Etats-Unis."

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Annick Saudoyer en door de heer Dylan Casaer.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Annick Saudoyer et par M. Dylan Casaer.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de parochieassistenten" (nr. 6649)

02 Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les assistants paroissiaux" (n° 6649)

02.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, deze vraag heeft een heel andere draagwijdte en betreft een heel ander onderwerp.

Tijdens de besprekingen van de programmawet eind vorig jaar hebben wij erop gewezen dat hetgeen waarin de minister had voorzien, niet echt tegemoetkwam aan de behoeften op het terrein, in die zin dat het statuut dat was uitgewerkt voor de parochieassistenten, een uitdovend karakter had. Dat betekende dat parochieassistenten die niet meer beschikbaar waren of waren overleden, niet konden vervangen worden. Daarbij waren ook nieuwe benoemingen uitgesloten.

De minister heeft daarop gezegd dat zij via de begrotingscontrole zou zoeken naar een oplossing voor het probleem. Nu die begrotingscontrole achter de rug is, zou ik willen vragen of de minister een oplossing heeft gevonden voor het probleem. Kunnen in de toekomst parochieassistenten vervangen worden en zullen er nieuwe

02.01 Tony Van Parys (CD&V): Lors de la discussion de la loi-programme, la ministre a promis d'intervenir lors du contrôle budgétaire pour empêcher l'extinction du statut des assistants paroissiaux. A-t-on à présent dégagé des moyens pour remplacer les assistants paroissiaux et nommer des assistants supplémentaires?

aanstellingen kunnen gebeuren?

02.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, zoals u weet, ben ik in overeenstemming met de budgettaire notificatie van 2005 van start gegaan met het raadplegen van de katholieke eredienst, met name over de kwestie van de pensioenleeftijd van de bedienaars van de eredienst, over het cumuleren van wedden van deze laatsten en over de integratie van de parochieassistenten in de nomenclatuur vastgelegd door de wet van 2 augustus 1974 betreffende de wedden van de titularissen van sommige openbare ambten, van de bedienaars van de erkende erediensten en van afgevaardigden van de centrale vrijzinnige raden.

Als gevolg van die contacten hebben de katholieke autoriteiten de wens uitgedrukt om een jaar de tijd te krijgen om mij inzake de verschillende dossiers concrete voorstellen te doen. In die context hebben wij besloten om een commissie van wijzen op te richten, samengesteld uit een vertegenwoordiger van het Rekenhof, een magistraat en een expert op het gebied van de erediensten, die ons zullen helpen bij de denkoefening.

De commissie zou vanaf 1 juli 2005 moeten geïnstalleerd zijn en vóór 1 juli 2006 een rapport moeten afronden. Tijdens die periode zullen wij het uitdovende kader van de parochieassistenten behouden, maar met een verhoging van het aantal parochieassistenten met veertig eenheden, wat het mogelijk zal maken om het hoofd te bieden aan het eventuele vertrek of overlijden van sommigen onder hen. De stijging zal in de volgende programmawet bekrachtigd worden.

02.03 **Tony Van Parys** (CD&V): Ik dank de minister voor haar antwoord waaruit blijkt dat er inderdaad op korte termijn gesprekken zullen gevoerd worden. Ik hoop dat deze gesprekken de hangende problemen zullen oplossen en het doet me genoegen dat in afwachting van een definitieve oplossing het aantal parochieassistenten wordt verhoogd met 40.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Vraag van mevrouw Hilde Claes aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de arbitrage" (nr. 6710)**

03 **Question de Mme Hilde Claes à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'arbitrage" (n° 6710)**

03.01 **Hilde Claes** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, een van de bezwaren in verband met de werking van het gerecht en een van de redenen voor het wantrouwen van de burger in Justitie vandaag is de trage werking van het gerecht. Dat probleem is inmiddels van die aard dat het uitgegroeid is tot een van de belangrijkste problemen waarmee Justitie vandaag af te rekenen heeft.

Een van de gevolgen hiervan is dat kapitaalkrachtigen zich in burgerlijke zaken hoe langer hoe meer wenden tot een scheidsrechter. Zij doen dus een beroep op de procedure van arbitrage, zoals voorzien in de artikelen 1676 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek. Partijen duiden hierbij in onderling overleg een scheidsrechter aan zonder dat er een rechtbank aan te pas komt.

02.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: A la suite de la notification budgétaire de 2005, j'ai contacté les instances catholiques à propos de l'âge de la pension des prêtres, du cumul des traitements et de l'intégration des assistants paroissiaux dans la nomenclature. Les autorités catholiques ont demandé un délai d'un an pour me faire des propositions concrètes à ce sujet.

J'ai constitué une commission des sages pour examiner cette affaire. Elle sera installée le 1er juillet 2005 et déposera un rapport pour le 1er juillet 2006. Dans l'intervalle, le cadre extinctif des assistants paroissiaux sera maintenu et il y aura une augmentation de quarante unités. Ces dispositions seront confirmées dans la prochaine loi-programme.

02.03 **Tony Van Parys** (CD&V): J'espère que les discussions permettront de résoudre le problème à court terme. Je me réjouis de l'augmentation du nombre d'assistants paroissiaux.

03.01 **Hilde Claes** (sp.a-spirit): Les citoyens perçoivent la lenteur de la justice comme un véritable problème. Pour résoudre un litige, les personnes financièrement favorisées recourent à présent souvent à la procédure d'arbitrage, dans le cadre de laquelle les deux parties désignent un arbitre. Bien que des chiffres précis ne soient pas disponibles, une augmentation du nombre d'affaires traitées dans lesquelles les parties recourent à la procédure d'arbitrage est

Hoewel er geen precieze cijfers voorhanden zouden zijn over het aantal zaken, verneem ik toch van advocaten van de Brusselse balie dat het aantal gevallen dat onderworpen wordt aan een arbitrage in de lift zou zitten.

Ik heb daarover een aantal bedenkingen, omdat ik denk dat dit toch enige gevaren inhoudt. Er is het gevaar van een rechtsbedeling op twee snelheden. Enerzijds zijn er de kapitaalkrachtigen die een beroep kunnen doen op een arbitrage en een snelle oplossing kunnen krijgen voor een geschil. Anderzijds, wie dat geld niet heeft, moet zich noodgedwongen richten tot de rechtbank en daar jarenlang de uitkomst van een geschil afwachten. Dat is mijn inziens niet aanvaardbaar. Iedereen heeft immers het recht om binnen een redelijke termijn een uitkomst te krijgen voor zijn geschil voor de rechter.

Een ander gevaar is een totaal gebrek aan transparantie in een procedure voor een arbiter omdat er geen openbare zittingen worden gehouden. Dat wordt op die manier onttrokken aan de spontane controle van de pers en het publiek. Dergelijke zaken worden alleen behandeld achter gesloten deuren.

Arbiters moeten zich voorts alleen houden aan de wettelijke regels inzake openbare orde en niet aan de andere wettelijke regels.

Mevrouw de minister, ik heb hierover een aantal vragen.

Beschikt u over precieze cijfers over het aantal zaken dat via arbitrage wordt behandeld in de verschillende gerechtelijke arrondissementen? Bent u zich bewust van deze problematiek? Bent u het daarmee eens? Zo ja, zult u een initiatief nemen om hiervoor een oplossing te bieden?

03.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, madame, la réponse à votre première question est: non, je ne dispose pas de chiffres, mais si vous me laissez un nouveau délai, peut-être pourrais-je en avoir. En effet, l'article 1702 du Code judiciaire prévoit que l'arbitre dépose au greffe du tribunal de première instance l'original de la sentence. Donc, en interrogeant les autorités judiciaires, il serait possible de collationner le nombre de sentences rendues, c'est-à-dire lorsque la procédure d'arbitrage est arrivée à son terme. Une question écrite me laisserait le temps d'effectuer des recherches et de vous fournir une réponse, mais le délai imparti dans le cadre d'une question orale ne me le permet pas.

Ten tweede, ik deel volledig uw zorg om ten stelligste de ontwikkeling van een rechtsbedeling met twee snelheden te vermijden. Ik heb binnen de regering steeds getracht mij in te spannen voor een gerecht dat toegankelijker, sneller en moderner was. Wanneer de rechtszoekende wordt geconfronteerd met een geschil en zich tot het gerecht wendt, moet dat een snel en efficiënt antwoord bieden. Zoniet kan de reden van bestaan ervan op de helling komen te staan. Het gaat hier om een van de fundamentele opdrachten van iedere rechtsstaat.

Wanneer wij echter kijken naar de arbitrageprocedure, zoals bepaald in het zesde deel van het Gerechtelijk Wetboek, blijkt dat het een goede omkadering biedt en erover waakt een gepaste juridische

perceptible.

L'arbitrage comporte certains dangers. Un système juridique à deux vitesses, permettant aux personnes financièrement favorisées d'obtenir une procédure plus rapide, pourrait voir le jour. Par ailleurs, la procédure d'arbitrage manque de transparence, étant donné qu'il n'y a pas de séances publiques et que la procédure est soustraite au contrôle de la presse et du public. L'arbitre désigné n'est en outre lié que par les dispositions légales en matière d'ordre public.

La ministre dispose-t-elle de chiffres précis en ce qui concerne le nombre d'affaires traitées dans le cadre de procédures d'arbitrage dans les arrondissements judiciaires? Prendra-t-elle des initiatives pour résoudre ces problèmes?

03.02 Minister Laurette Onkelinx: Nee, ik beschik niet over cijfergegevens. Als u de vraag schriftelijk wil stellen, kan ik een en ander laten opzoeken.

Nous devons éviter une administration de la justice à deux vitesses. Je m'efforce d'accélérer le fonctionnement de la justice, car un litige doit être tranché dans un délai raisonnable. La procédure d'arbitrage est, par ailleurs, bien définie et offre aux intéressés la sécurité juridique adéquate. Seuls les litiges qui peuvent être réglés par la voie d'une transaction entrent en ligne de compte pour cette procédure et les dossiers

zekerheid voor de partijen veilig te stellen. Het is met name zo dat enkel de geschillen die met een dading kunnen worden geregeld, het voorwerp van een arbitrageprocedure kunnen zijn. Alle andere materies, met name inzake familierecht, zijn uitgesloten. Bovendien bestaan er bijzondere bepalingen om sommige categorieën van rechtszoekenden te beschermen. Ik denk daarbij aan arbeiders en consumenten, om er slechts enkele te noemen.

Men kan ook wijzen op de mogelijkheid tot wraking van de arbiters, een aantal vaste procedureregels, de mogelijkheid tot verbetering of uitlegging van de beslissing, eventueel een hoger beroep en de mogelijkheid tot de instelling van een vordering tot vernietiging bij de rechtbank van eerste aanleg; ik verwijs naar artikel 1704 van het Gerechtelijk Wetboek. De beslissing van een arbiter kan overigens slechts worden uitgevoerd na voorlegging aan een rechter die door de Staat is aangewezen.

Bovendien beschikt de arbitrageprocedure over een aantal eigenschappen die de partijen precies opzoeken en willen. Ik denk met name aan de vertrouwelijkheid van de debatten.

De acties die moeten worden ondernomen, moeten bijgevolg resoluut gericht zijn op de verbetering van de werking van het gerechtelijk apparaat van ons land. De arbitrage moet worden gekozen wegens zijn specifieke eigenschappen, en niet omdat het gerecht er niet in slaagt het juiste antwoord aan de rechtszoekende te bieden.

03.03 Hilde Claes (sp.a-spirit): Ik dank de minister voor haar uitvoerig antwoord, waarbij ze nog eens heel de wettelijke procedure en de wettelijke waarborgen heeft weergegeven. Ik ben het met u eens, mevrouw de minister: arbitrage zou inderdaad gekozen moeten worden omwille van zijn specifieke eigenschappen. Ik stel vandaag spijtig genoeg vast dat dit in veel gevallen niet zo is: voornamelijk wordt gekozen voor arbitrage precies omwille van de snelheid. Op dat punt ben ik tevreden vandaag te horen dat u mijn bezorgdheid deelt. Ik weet dat u daaraan werkt en hoop dat er concrete vooruitgang kan worden geboekt binnen afzienbare tijd.

Wat de cijfers betreft, noteer ik dat u de cijfers niet heeft, maar wel over de mogelijkheid beschikt om deze te verkrijgen. In die zin zal ik u dan ook een schriftelijke vraag stellen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Tony Van Parys aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de richtlijn van het College van procureurs-generaal over de gemeentelijke administratieve sancties" (nr. 6744)

04 Question de M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la directive du Collège des procureurs généraux relative aux sanctions administratives communales" (n° 6744)

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, de wet op de gemeentelijke administratieve sancties zorgt voor nogal wat problemen.

Enkele weken geleden werd in Gent een aantal graffiti-spuiters vrijgesproken omdat er geen stedelijk reglement was. Aangezien het

relatifs au droit familial ne peuvent dès lors être traités par le biais de l'arbitrage.

Il existe des mesures visant à protéger certaines catégories de justiciables. L'arbitre peut être récusé, les règles de procédure sont précisément définies, une révision de la décision ou des explications sur celle-ci peuvent être demandées, il est possible d'interjeter appel et une action en annulation de la décision peut être intentée devant le tribunal de première instance. La décision de l'arbitre doit être entérinée par un juge.

La procédure d'arbitrage présente quelques atouts demandés par les parties, comme la confidentialité des débats. La procédure d'arbitrage doit être choisie pour ses spécificités, pas comme remède à la lenteur de la procédure normale.

03.03 Hilde Claes (sp.a-spirit): Le choix de la procédure d'arbitrage n'est aujourd'hui plus déterminé en premier lieu par les caractéristiques particulières de cette procédure. J'espère que la ministre prendra les mesures qui s'imposent. Je poserai une question écrite en vue d'obtenir des chiffres.

04.01 Tony Van Parys (CD&V): Il y a quelques semaines, plusieurs tagueurs ont été relaxés à Gand, aucun règlement communal ne répondant aux critères de la loi relative aux sanctions

parket niet binnen de maand had laten weten dat er vervolging zou volgen, was de correctionele rechtbank verplicht tot vrijspraak over te gaan. Ik zou een hele reeks voorbeelden kunnen geven van de manke toepassing van deze wet, hetzij door het ontbreken van gemeentelijke reglementen of politieverordeningen, hetzij omwille van onduidelijkheden.

Ik heb u vorige keer naar aanleiding van een aantal rondzendbrieven van een aantal procureurs gevraagd of er in deze eenvormigheid zou kunnen komen door middel van een richtlijn van het College van procureurs-generaal. U hebt toen geantwoord dat die richtlijn eraan zou komen. Is er ondertussen een richtlijn van het College van procureurs-generaal dat inzake het vervolgingsbeleid lijn brengt in deze materie en bovendien probeert de gebreken van de wet enigszins recht te trekken zodat er rechtszekerheid kan ontstaan voor een aantal zeer hinderlijke feiten. Die feiten hebben te maken met overlast en veroorzaken heel wat hinder in steden en gemeenten. Die hinder blijft terecht onbestraft omwille van het ontbreken van voldoende duidelijke wetgeving en duidelijke richtlijnen.

04.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, je voudrais dire à M. Van Parys que je crois, comme beaucoup, que les objectifs de la loi sur les incivilités sont bons: il s'agit de s'attaquer à l'impunité.

Je pense aussi que le travail réalisé peut être amélioré. J'ai donc mis ce point à l'ordre du jour de la dernière réunion du Collège des procureurs généraux, en faisant état d'une situation qui est désordonnée. Manifestement, la loi a des imperfections et il y a des "circulaires" de procureurs du Roi qui diffèrent les unes des autres. Je pense particulièrement à une circulaire du procureur du Roi de Bruxelles qui contient, me semble-t-il, des erreurs au point de vue du droit et à une circulaire du ministre de l'Intérieur qui se base sur la loi mais qui entraîne des difficultés d'interprétation. De plus, des procureurs généraux s'étaient émus, à juste titre, en tant que garants d'une bonne politique criminelle, de ne pas avoir été associés à toute la démarche.

J'ai proposé au Collège des procureurs généraux d'avoir ensemble une démarche positive pour que la loi sur les incivilités puisse produire ses effets. Comment?

D'abord, dans l'attente d'une modification légale, une circulaire des procureurs généraux sera envoyée aux parquets à la fin de cette semaine; je n'en dévoilerai donc pas le contenu maintenant. L'accent sera surtout mis sur la nécessité de concertation avec les administrations locales. La circulaire recommandera que cette concertation entre les procureurs et les communes ait lieu dans les conseils de sécurité existants. C'est la première démarche: une circulaire du Collège des procureurs généraux plutôt que des interventions diverses des procureurs du Roi.

Ensuite, nous allons mettre en place une concertation entre le Collège des procureurs généraux, le ministère de la Justice et le ministère de l'Intérieur pour changer la loi, pour proposer des modifications à la législation en vue d'une meilleure application sur le terrain. Je pense notamment aux dispositions concernant les mineurs qui posent problème. Après modification de la loi, il y aura un changement dans

administratives communales. Le Collège des procureurs généraux pourrait-il publier une directive relative à la politique des poursuites pour combler les lacunes de la loi? Dans plusieurs villes, les dossiers d'incivilités sont actuellement classés sans suite, la législation y afférente étant trop vague.

04.02 **Minister Laurette Onkelinx**: De bedoeling van de wet op de overlast is loffelijk: het komt er net op aan de straffeloosheid tegen te gaan.

Een en ander is echter voor verbetering vatbaar en ik heb dat punt op de agenda van de jongste vergadering van het College van procureurs-generaal geplaatst. De wet bevat immers enkele onvolkomenheden en de "circulaires" van de procureurs des Konings verschillen onderling. Zo ben ik de mening toegedaan dat met name een circulaire van de procureur des Konings van Brussel juridische vergissingen bevat; tevens doet een circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken problemen op het stuk van de interpretatie rijzen. Bovendien hadden de procureurs-generaal er hun beklag over gedaan – terecht trouwens – dat zij daar niet bij betrokken werden.

Eind deze week zal een circulaire van de procureurs-generaal naar de parketten worden verzonden. De nadruk zal worden gelegd op de noodzaak van overleg met de plaatselijke besturen.

Vervolgens zullen wij een overleg tot stand brengen tussen het College van procureurs-generaal,

la circulaire du ministre de l'Intérieur en fonction de cette nouvelle donne. Nous travaillerons alors avec le Collège des procureurs généraux sur une circulaire commune des procureurs généraux et de la ministre de la Justice.

J'espère qu'avec cette méthode de travail, acceptée par les procureurs généraux, nous pourrons avoir une excellente collaboration entre le pouvoir judiciaire, les différentes zones de police et les autorités communales et que nous pourrons strictement respecter l'objectif de la loi qui est de prendre les incivilités au sérieux. On le sait, elles entrent pour une bonne part dans le sentiment d'insécurité dans notre pays.

het ministerie van Justitie en het ministerie van Binnenlandse Zaken teneinde wijzigingen van de wetgeving voor te stellen, inzonderheid van de bepalingen met betrekking tot de minderjarigen, die aanleiding geven tot diverse moeilijkheden.

Ik hoop dat wij aldus tot een uitstekende samenwerking tussen de rechterlijke macht, de diverse politiezones en de verschillende gemeentelijke autoriteiten kunnen komen teneinde de doelstellingen van de wet waar te maken.

04.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor haar eerlijk antwoord. Ik onderschrijf de weg die zij uitgestippeld heeft om een einde te maken aan de chaos die op dit ogenblik op het terrein bestaat. De realiteit vandaag is dat effectief al die elementen van overlast aanleiding geven tot een vorm van straffeloosheid. Wij betreuren dan ook bijzonder dat wij nu moeten toegeven dat een wet die van kracht is sinds 1 april – nauwelijks een maand – dermate kaduuk is dat hij absoluut en dringend moet worden gewijzigd.

Ten tweede, de minister van Justitie stelt vast – dat is toch niet min – dat een aantal circulaires werkelijk fouten bevatten, dat enkele circulaires niet conform zijn. Wij hadden er haar de vorige keer op gewezen dat ook de circulaire van de minister van Binnenlandse Zaken fouten bevat.

Ik hoop werkelijk dat die situatie van chaos op het terrein in die toch wel zeer belangrijke materie zeer snel kan worden opgelost. Een circulaire van het college zal inderdaad niet volstaan. Daarmee kunnen wel de procureurs op één lijn worden gekregen. Maar de wet zal effectief moeten worden aangepast. Ik deel de mening van de minister dat het objectief van de wet natuurlijk goed is. Een aantal hinderlijke inbreuken, overlastfenomenen en samenlevingsproblemen, kunnen op die manier efficiënter worden aangepakt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Luc Goutry aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de controversie inzake het Centraal register van wilsverklaringen houdende aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder" (nr. 6721)

05 Question de M. Luc Goutry à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la controverse sur le Registre central des déclarations de volonté relatives à la désignation d'un administrateur provisoire" (n° 6721)

05.01 Luc Goutry (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik stel deze vrij technische parlementaire vraag om uitsluitsel te krijgen over een onvolkomenheid, betwisting of interpretatie, die tot moeilijkheden zou kunnen leiden.

05.01 Luc Goutry (CD&V): L'arrêté royal d'exécution de la nouvelle loi du 3 mai 2003 sur l'administration provisoire a été publié le 3 janvier 2005, bien après l'entrée en vigueur de la loi. Cet

Mijn vraag betreft de nieuwe wet op het voorlopig bewind. Op 3

januari jongstleden verscheen het koninklijk besluit over het Centraal Register van wilsverklaringen waarin de opstellers te kennen kunnen geven wie voor hen het voorlopig bewind moet waarnemen op het ogenblik dat ze daartoe zelf niet meer in staat zijn. De wilsverklaringen worden opgenomen in een Centraal Register dat wordt bewaard in het Huis der Notarissen.

Het probleem is dat de wet reeds van toepassing was vooraleer het koninklijk besluit over de bewaring van de wilsverklaringen er kwam. Daardoor stelt zich het volgende probleem: een aantal mensen heeft reeds wilsverklaringen afgelegd, bijvoorbeeld bij een notaris, en de notarissen vragen zich af wat daarmee moet gebeuren. Oorzaak is de lange wachttijd tussen de inwerkingtreding van de wet en het uitvoeringsbesluit. In de rechtsleer bestaat een controverse over de vraag of de akten die door notarissen in 2004 werden verleden geldig blijven, zelfs al was het artikel 488bis b, § 2 van het Burgerlijk Wetboek, door het ontbreken van een koninklijk besluit nog niet in werking.

Ik wil de minister het volgende vragen. Kunnen geakteerde wilsverklaringen die dateren van na de inwerkingtreding van de wet van 3 mei 2003, maar van voor de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 3 januari 2005, toch worden opgenomen in het Centraal Register voor de wilsverklaringen?

05.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Onder voorbehoud van een eventuele beoordeling door de hoven en rechtbanken over de relevante wettelijke bepalingen, ben ik van mening dat de verklaringen inzake de aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder, als bedoeld in artikel 488bis, § 2 van het Burgerlijk Wetboek, die vóór 3 januari 2005 zijn opgesteld niet op een wettelijke basis berusten.

Artikel 8 van het KB van 21 september 2004 houdende vaststelling van de regels inzake oprichting, beheer en raadpleging van het Centraal Register van Verklaringen betreffende de aanwijzing van een voorlopig bewindvoerder stelt inderdaad de datum van inwerkingtreding van dit artikel 488bis vast op 3 januari 2005, hetzij de dag van de bekendmaking van het voornoemde KB van september 2004 in het Belgisch Staatsblad.

Aangezien die verklaringen gebeurden op een moment dat een wettelijke grond nog niet van kracht was, kunnen ze bijgevolg niet ingeschreven worden in het Centraal Register dat bijgehouden wordt door de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. Om een registratie mogelijk te maken, zullen de betrokken personen moeten overgaan tot een nieuwe verklaring die slechts kan gebeuren hetzij voor de vrederechter van hun verblijfplaats en in tweede instantie van hun woonplaats, hetzij voor een notaris.

Hoewel een verklaring van vóór 3 januari 2005 geen dwingende kracht heeft voor de rechter, kan dit echter wel een feitelijk element betekenen dat de vrederechter in een bepaalde richting kan leiden bij het nemen van zijn beslissing.

arrêté royal porte également création du registre central des déclarations de volonté relatives à la désignation d'un administrateur provisoire.

La controverse qui voit à présent le jour porte sur le fait de savoir si les actes passés dans l'intervalle peuvent ou non être consignés dans le registre central étant donné que la disposition de l'article 488bis, b, §2 CC n'était pas encore entrée en vigueur au moment de la passation de l'acte. La Fédération royale des Notaires de Belgique conseille dès lors à ses membres de faire effectuer une nouvelle déclaration ou une déclaration confirmative.

La ministre pourrait-elle nous fournir des précisions à ce sujet?

05.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Sous réserve d'un éventuel jugement par les cours et les tribunaux, je considère que les déclarations relatives à la désignation d'un administrateur provisoire visée à l'article 488bis, b), §2 du Code civil, formulées avant le 3 janvier 2005, ne reposent pas sur une base légale. L'article 8 de l'arrêté royal du 21 septembre 2004 fixe la date d'entrée en vigueur de l'article 488bis au 3 janvier 2005, jour de la publication de cet arrêté royal au Moniteur belge. Les déclarations formulées à un moment où leur fondement légal n'était pas encore d'application ne peuvent dès lors pas être consignées au registre central.

Pour encore en permettre l'enregistrement, une nouvelle déclaration devrait être formulée soit auprès d'un notaire, soit auprès du juge de paix de la résidence et, en deuxième instance, du domicile.

Bien que la déclaration formulée avant le 3 janvier 2005 n'ait pas de force obligatoire pour le juge, elle

peut constituer un élément de fait susceptible d'orienter le juge de paix dans sa décision.

05.03 Luc Goutry (CD&V): Mevrouw de minister, ik vat samen. Alle wilsverklaringen, afgelegd voor 3 januari 2005, bestaan dus in feite niet en zullen allemaal moeten hernomen worden, om dan op de vastgelegde wijze in het Centrale Register ingeschreven te worden.

Het zal dus een belangrijke opdracht zijn om de notarissen en de vrederechters hiervan te verwittigen, want zij die reeds vooraf een wilsbeschikking in ontvangst hadden genomen, zullen in feite zelf de mensen mee moeten helpen verwittigen dat de verklaring moet hernomen worden. Dat lijkt mij toch wel belangrijk. We zullen alles moeten doen om dat ook op die manier bekend te maken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Collega's, ik wil er even uw aandacht op vestigen dat de minister, als ik het goed begrepen heb, ons om half twaalf moet verlaten. U kan dus nog een beperkt aantal vragen stellen. Het zal zeer beperkt zijn.

06 Question de Mme Annick Saudoyer à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les peines encourues par les automobilistes responsables d'accidents qui occasionnent la mort ou qui handicapent à vie" (n° 6756)

06 Vraag van mevrouw Annick Saudoyer aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de straffen voor automobilisten die ongevallen veroorzaken met de dood of levenslange letsels tot gevolg" (nr. 6756)

06.01 Annick Saudoyer (PS): Madame la vice-première ministre, je voudrais évoquer une catégorie d'accidents de la route particulièrement inacceptable: ceux qui tuent ou qui handicapent à vie. Les victimes en sont des enfants ou des adultes dont le seul tort est de se trouver au mauvais endroit au mauvais moment, que ce soit dans un véhicule ou sur la voie publique. Ces drames de la route qu'on nomme parfois abusivement accidents sont encore trop souvent dus à un conducteur ivre qui décide de prendre le volant quand même, à un chauffard criminel récidiviste, bref à quelqu'un qui éprouve vraisemblablement des difficultés à acquérir le sens de la responsabilité qu'implique la conduite d'un véhicule sur la voie publique.

L'arsenal judiciaire ne semble pas toujours adapté à ces crimes particuliers. Je veux dire par là, en caricaturant à peine, que ces accidents sont traités par le tribunal de police entre deux amendes pour excès de vitesse, que le délai d'attente du jugement – souvent près de deux ans, parfois même davantage – est beaucoup trop long et que le prévenu ne prend généralement pas la peine d'assister à l'audience. Parmi les victimes et leur famille, cette situation apparaît souvent comme particulièrement injuste. Deuil, handicap, difficultés financières: quelle que soit la gravité de l'épreuve endurée, les victimes peuvent se sentir quantité négligeable ou ressentir une impression d'impunité.

Vu la situation actuelle dans le milieu carcéral, les peines prononcées dans le cadre d'accidents de la route ne sont pas assez souvent exécutées. Quelle est alors leur utilité? Quelle est leur portée sur

06.01 Annick Saudoyer (PS): Verkeersongevallen eisen nog steeds hun dodelijke tol. Sommige verkeersslachtoffers zijn voor de rest van hun leven gehandicapt. De ongevallen worden al te vaak veroorzaakt door dronken bestuurders, door wegpiraten die dikwijls niet aan hun proefstuk toe zijn, kortom door mensen zonder de verantwoordelijkheidszin die nodig is om zich in het verkeer te begeven.

Het gerecht beschikt blijkbaar niet altijd over de geschikte instrumenten om dergelijk misdadig gedrag te bestrijden. De politierechtbank behandelt zulke ongevallen tussen twee boetes voor een snelheidsovertreding door. Het vonnis laat veel te lang op zich wachten en de beklaagde doet in de meeste gevallen niet eens de moeite om de zitting bij te wonen. De slachtoffers en hun familie kunnen de indruk krijgen dat ze niet meetellen of dat de

l'opinion publique? En France, en présence de circonstances aggravantes sévères, la peine de prison est d'un an minimum. Je sais que l'emprisonnement n'est pas la solution mais j'en parle par rapport à l'impact que peuvent avoir les peines sur la mentalité de l'ensemble des conducteurs. Dans les cas graves, il faudrait peut-être que la justice passe à la vitesse supérieure en donnant au juge un éventail plus large de mesures. Au-delà de l'aspect répressif, il m'apparaît urgent de lancer un message fort en direction des citoyens pour leur faire prendre conscience qu'un véhicule mal maîtrisé peut devenir une arme meurtrière mais aussi de prendre mieux en compte les intérêts des victimes.

Madame la vice-première ministre, ne convient-il pas de développer une justice réparatrice qui tienne davantage compte des besoins et des intérêts des victimes et de leur famille? Pouvez-vous me dire ce qui a déjà été fait en la matière?

06.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, madame la députée, tout accident mortel qui trouve sa source dans l'inadaptation de l'infrastructure ou dans l'inconscience des conducteurs – qu'il provienne de la mise en danger de soi-même ou d'autrui - s'avère toujours inacceptable pour l'Etat.

La Belgique a récemment modifié sa législation concernant les homicides par imprudence dans le cadre de la loi du 7 février 2003, en introduisant les articles 419bis et 420bis dans le chapitre 2 du titre 8 - à savoir des crimes et délits contre les personnes - qui a aggravé les maxima de peines concernant les accidents de la route par imprudence ayant entraîné la mort ou des coups et blessures.

L'homicide par accident de voiture est chez nous puni d'un emprisonnement de 3 mois à 5 ans, d'une amende de 50 à 2.000 euros, augmentés des décimes additionnels et de la contribution au fonds d'indemnisation des victimes d'actes intentionnels de violence pour les homicides par imprudence.

Pour les accidents avec coups et blessures par imprudence, l'emprisonnement est de 8 jours à 1 an et l'amende de 50 à 1.000 euros. Conformément à l'article 37ter du Code pénal, la peine de travail peut être substituée à la peine d'emprisonnement.

Plus spécifiquement par rapport aux deux questions que vous posez, je peux vous fournir les informations suivantes.

A propos de votre présentation relative au fait que l'arsenal judiciaire ne serait pas toujours adapté au crime particulier en matière d'accidents de roulage commis par des conducteurs meurtriers et/ou récidivistes, je peux vous indiquer qu'il existe déjà un panel de mesures à disposition des magistrats du parquet ou du siège.

Je vais vous donner quelques-uns de ces éléments, il s'agit d'une liste

daders straffeloosheid genieten.

Ten gevolge van de overbevolking van de gevangenis worden de straffen die voor verkeers-overtredingen worden uitgesproken, onvoldoende uitgevoerd. Hoe kunnen ze in die omstandigheden de mentaliteit van de bestuurders beïnvloeden? In de ernstige gevallen zou de rechter misschien over een bredere waaier van maatregelen moeten kunnen beschikken.

Moeten we niet streven naar een rechtspleging die meer herstelgericht is en die meer rekening met de noden en belangen van de slachtoffers en van hun familie houdt? Welke maatregelen heeft u reeds genomen om dit doel te bereiken?

06.02 Minister **Laurette Onkelinx**: De maximumstraffen voor verkeersongevallen die worden veroorzaakt door roekeloosheid en waarbij mensen omkomen of gewond raken, zijn onlangs verzwaaard. Op doodslag staat een gevangenisstraf van 3 maanden tot 5 jaar en een geldboete van 50 tot 2.000 euro, die verhoogd moet worden met de opdecimen, en een bijdrage aan het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden. Op slagen en verwondingen staat een gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 jaar en een boete van 50 tot 1.000 euro. De gevangenisstraf kan worden vervangen door een werkstraf.

Inzake de stelling dat het juridisch arsenaal niet altijd aangepast zou zijn, dient gezegd dat de magistraten reeds over een waaier van mogelijkheden beschikken en per geval kunnen kiezen voor maatregelen die gericht zijn op herstel of preventie. Het gaat bijvoorbeeld om bemiddeling tussen de dader en het slachtoffer, een rijopleiding of een cursus risicobeheer voor roekeloze

non-exhaustive.

- Par rapport à tel auteur des faits, le parquet dispose de diverses possibilités de décisions: proposer une transaction, une médiation pénale ou un classement sans suite, en vertu de sa maîtrise souveraine du principe de l'opportunité des poursuites.

- Le magistrat du siège - dans votre exemple, le juge du tribunal de police - dispose de diverses mesures possibles: soit l'acquittement du prévenu, soit la suspension simple ou probatoire, soit le sursis simple ou probatoire, soit une condamnation ferme.

Ce magistrat, membre du pouvoir judiciaire et indépendant de mes pouvoirs en ma qualité de membre du pouvoir exécutif, peut donc prendre, en toute indépendance, en fonction des circonstances de la cause, des intérêts des victimes et de leur famille, des antécédents et du comportement du prévenu, des mesures à consonance plus réparatrice ou préventive dans les cadres légaux que je viens d'énoncer, à savoir: une médiation entre l'auteur et la victime, une formation en matière de conduite pour le chauffard ou de gestion des risques, un suivi thérapeutique pour lutter contre son éventuel alcoolisme, des conditions dans l'intérêt de la victime ou de l'auteur des faits. Par ailleurs, le juge peut proposer une médiation réparatrice indépendamment de la poursuite et avant jugement.

En milieu carcéral, lorsqu'il y a eu condamnation, des médiations réparatrices sont proposées par les conseillers en justice réparatrice aux condamnés, certains ayant commis des accidents de roulage et provoqué la mort d'autres conducteurs ou de piétons.

06.03 Annick Sudoier (PS): Monsieur le président, je n'ai rien à ajouter. Je remercie Mme la ministre pour cette réponse très précise.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

07 Question de Mme Muriel Gerken à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "le matériel nucléaire produit en Belgique et exporté vers l'Iran" (n° 6763)

07 Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de uitvoer van Belgisch nucleair materiaal naar Iran" (nr. 6763)

07.01 Muriel Gerken (ECOLO): Madame la ministre, merci de nous octroyer deux ou trois minutes supplémentaires.

Le journal "Le Soir" de ce 29 janvier nous informe que la direction générale des Finances a envoyé un fax, en décembre 2004, aux services des douanes pour attirer leur attention sur le fait que des entreprises belges exportent du matériel nucléaire vers l'Iran sans en avoir reçu l'autorisation des autorités compétentes.

D'après les informations publiées dans ce journal, ce seraient les services de renseignement américains qui auraient alerté la Belgique. Les ministres des Affaires économiques et des Affaires étrangères disent qu'ils n'étaient au courant de rien et que tout cela relève du ministère des Finances. J'ai donc aussi déposé une question adressée à M. Reynders, que je ne pourrai poser que la semaine prochaine ou la suivante.

Les services de renseignement n'ont-ils pas également un rôle à jouer

chauffeurs, een therapeutische follow-up voor alcoholverslaafden of voorwaarden in het belang van het slachtoffer of de dader.

In de gevangenis wordt de veroordeelden een herstelbemiddeling voorgesteld; sommigen onder hen hebben verkeersongevallen veroorzaakt waarbij andere chauffeurs of voetgangers zijn omgekomen.

07.01 Muriel Gerken (ECOLO): Op 29 januari berichtte *Le Soir* dat de algemene directie Financiën de douanediensden in december 2004 heeft meegedeeld dat sommige Belgische bedrijven zonder vergunning kernmateriaal uitvoeren naar Iran. De Amerikaanse inlichtingendiensten zouden België hiervan op de hoogte hebben gebracht.

Wisten de inlichtingendiensten dat er via de douanediensden kernmateriaal passeerde dat op weg was van Belgische bedrijven naar Iran? Hoe is de informatiestroom verlopen tussen

en cette matière?

D'où les questions que je vous adresse:

- Les services de renseignement étaient-ils au courant de ces passages en douane de matériel nucléaire vers l'Iran à partir d'entreprises belges?

- Comment les informations entre le ministère des Finances et les services de renseignement ont-elles circulé dans ce cas? D'une manière plus générale, quels sont les dispositifs prévus pour assurer un passage d'informations entre les services compétents et les services de renseignement dans le cadre de la lutte contre la prolifération nucléaire à partir de matériel nucléaire produit et utilisé en Belgique?

- Estimez-vous que les mécanismes en place sont performants? Sinon, pourquoi?

- Pensez-vous qu'une enquête se justifie, après ce qui vient d'être mis en évidence et dans le contexte de toute la difficulté à traiter de la non-prolifération nucléaire avec l'Iran?

07.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, chère collègue, dans le cadre de ses missions légales, la Sûreté de l'Etat est notamment compétente pour la lutte contre la prolifération d'armes chimiques, biologiques et nucléaires et ce, en collaboration étroite avec d'autres autorités belges qui sont habilitées à suivre ce type de transactions et les empêcher, le cas échéant.

En juillet 2004, des informations venant d'un service étranger nous indiquaient la possibilité d'une exportation de matériel vers l'Iran. Cet élément a été évoqué lors d'une réunion de la commission d'avis pour la non-prolifération des armes nucléaires, mise en place au sein des Affaires économiques. Ces réunions confidentielles visent à examiner les dossiers soumis à licence.

Toutefois, dans le cas relaté par le journal "Le Soir", l'exportation de cette presse isostatique à chaud n'était pas connue de la Sûreté de l'Etat, même si cette dernière était au courant des activités générales de la firme Epsi, notamment via les nombreux dossiers qu'elle soumet régulièrement auprès de la commission d'avis.

Selon les informations du journal "Le Soir", il semble que cette presse isostatique ne nécessitait pas la délivrance d'une licence d'exportation. Il reste toujours la possibilité que les autorités américaines, via leurs agents de liaison auprès des douanes, transmettent directement des informations dont la Sûreté n'est pas destinataire. En ce qui concerne les informations parues dans la presse, la Sûreté de l'Etat n'en a pas été informée préalablement par le ministère des Finances. De façon générale, le dispositif classique d'échange d'informations en matière de lutte contre la prolifération nucléaire est la Commission d'avis pour la non-prolifération dont la Sûreté est membre.

Par ailleurs, les mécanismes habituels d'échange et de contact avec les autres entités belges s'appliquent aussi, bien évidemment, en matière nucléaire. Quant à se prononcer sur la nécessité d'une enquête, il conviendrait à tout le moins d'identifier ce qui n'a pas fonctionné en l'espèce - à supposer qu'un dysfonctionnement se soit produit.

het ministerie van Financiën en de inlichtingendiensten? Over welke middelen beschikken de bevoegde diensten en de inlichtingendiensten om informatie uit te wisselen in het kader van de strijd tegen de verspreiding van kernwapens die worden gemaakt op basis van in België vervaardigd en gebruikt kernmateriaal? Vindt u dat de bestaande mechanismen goed werken? Zo neen, waarom niet? Acht u, naar aanleiding van wat aan het licht is gekomen en gelet op de moeilijkheden om met Iran over non-prolifering van nucleair materiaal te onderhandelen, een onderzoek gerechtvaardigd?

07.02 **Minister Laurette Onkelinx**: De Staatsveiligheid is bevoegd voor de strijd tegen de verspreiding van chemische, biologische en nucleaire wapens en werkt samen met andere overheden die bevoegd zijn om op dergelijke transacties toe te zien.

De Staatsveiligheid was niet op de hoogte van de informatie die in "Le Soir" is verschenen. Het kan zijn dat de Amerikaanse autoriteiten via hun verbindingsofficieren bij de douanediensdiensten rechtstreeks informatie doorspelen die niet bestemd is voor de Staatsveiligheid. Het ministerie van Financiën heeft de Staatsveiligheid niet op voorhand ingelicht.

Het klassieke kanaal voor het uitwisselen van informatie in het kader van de strijd tegen de verspreiding van kernwapens is de adviescommissie non-prolifering, waarvan de Staatsveiligheid lid is.

Anderzijds gelden de gebruikelijke uitwisselingen en contacten met de overige Belgische deelgebieden ook in nucleaire aangelegenheden.

Wat de noodzaak van een onderzoek betreft, zou men op zijn minst moeten nagaan wat er

verkeerd is gelopen – in de veronderstelling dat er sprake is van een disfunctie.

07.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Le fait que des renseignements ne soient pas parvenus, via le ministère des Finances, à la Sûreté de l'Etat montre qu'une information n'a pas été livrée, alors que les services secrets américains avaient signalé l'existence d'un problème.

Je puis donc concevoir que plus d'informations soient nécessaires pour savoir si un véritable dysfonctionnement a eu lieu ou non. Pour votre information, j'ai écrit à Mme Lizin et M. De Croo, en leur qualité respective de présidente du Sénat et président de la Chambre, afin que les commissions spéciales de la Chambre demandent au comité R de pouvoir ouvrir une enquête sur la manière dont ces informations sont communiquées. Car, au vu du présent contexte, et compte tenu des intentions de l'Iran qui annonce clairement sa volonté d'enrichir son uranium et de ne plus respecter les normes du traité de non-prolifération, il me semble qu'une vigilance très active s'impose à nos services, quel que soit le ministère. J'estime aussi que la Sûreté de l'Etat doit être un lieu où tout se rassemble pour que des mesures puissent être prises efficacement.

07.03 Muriel Gerkens (ECOLO): Het feit dat de Staatsveiligheid die informatie niet heeft ontvangen wijst erop dat die inlichtingen niet werden doorgespeeld. Er zijn meer gegevens nodig om te kunnen uitmaken of er al dan niet sprake is van een echte disfunctie.

Ik heb gevraagd dat de bijzondere commissies van de Kamer het Comité I zouden verzoeken een onderzoek in te stellen naar de manier waarop die gegevens worden meegedeeld. Rekening houdend met de Iraanse plannen inzake de verrijking van uranium en het voornemen van dat land om zich niet langer aan het non-proliferatieverdrag te houden, moet een grote waakzaamheid aan de dag worden gelegd.

Alle informatie moet bij de Staatsveiligheid worden gecentraliseerd zodanig dat efficiënte maatregelen kunnen worden getroffen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: We zien elkaar terug vannamiddag om 15.00 uur.

07.04 Tony Van Parys (CD&V): Worden de vragen dan vannamiddag behandeld, mijnheer de voorzitter?

De **voorzitter**: Normaal gezien komen die vragen volgende week aan bod. We zijn ook te laat moeten beginnen. Wij hebben hier een kwartier zitten wachten, terwijl er niemand was om vragen te stellen. In die tijd hadden wij al drie vragen kunnen stellen.

07.05 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zat in het onweer in Gent. Het was onmogelijk om hier op een redelijk uur te zijn.

De **voorzitter**: Het is geen verwijt, maar het is wel een vaststelling. Er moesten 15 mensen komen, maar we hebben bijna 20 minuten moeten wachten voor we konden beginnen.

07.06 Tony Van Parys (CD&V): In principe moeten er wekelijks vragen kunnen gesteld worden.

De **voorzitter**: Inderdaad.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.34 uur.
La réunion publique de commission est levée à 11.34 heures.*